

Sygn. akt VU 214/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 stycznia 2013 roku

Sąd Okręgowy – V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w L.

w składzie:

Przewodniczący: SSO Andrzej Marek

Protokolant: Justyna Alfawicka

po rozpoznaniu w dniu 25 stycznia 2013 r. w Legnicy

sprawy z wniosku A. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.

przy udziale osoby zainteresowanej S. K.

o ustalenie podlegania ubezpieczeniom społecznym

na skutek odwołania A. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R.

z dnia 16 listopada 2011 roku

znak (...) nr (...)

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 16 listopada 2011 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. stwierdził, że A. B. z tytułu umowy o pracę nakładczą zawartej w (...) K. S. nie podlega ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym i chorobowemu w okresie od 3 marca 2006 r. do 30 czerwca 2007 r. uznając, że umowa o pracę nakładczą była zawarta dla pozorów. Nadto organ rentowy wskazał, że umowa o pracę nakładczą, której jedynym celem nie jest świadczenie pracy lecz zapewnienie wykonawcy prowadzącemu pozarolniczą działalność gospodarczą prawa wyboru tytułu ubezpieczenia, z którego będzie odprowadzał zdecydowanie niższą składkę należy uznać za czynności mającą na celu obejście ustawy, jak również sprzeczną z zasadami współżycia społecznego.

Ubezpieczona w odwołaniu wniosła o zmianę zaskarżonej decyzji bowiem jako osoba wykonująca pracę nakładczą podlegała ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i chorobowemu. Ubezpieczona w swoim odwołaniu wskazała, że zawierając umowę o pracę nakładczą skorzystał z możliwości przewidzianej przepisami prawa, jego celem było znalezienie dodatkowego źródła dochodu. Taki cel nie jest sprzeczny z ustawą.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczona A. B. w spornym okresie (03 marzec 2006 r. – 30 czerwiec 2007 r.) prowadziła własną pozarolniczą działalność gospodarczą (sklep spożywczy). Poczta elektroniczną uzyskała informację o możliwości dorobienia w firmie (...) z siedzibą w W.. Po nawiązaniu kontaktu mailowego ubezpieczona zawarła z tą firmą w dniu 31

grudnia 2006 r. umowę o pracę nakładczą, zgodnie z którą ubezpieczona zobowiązana była do wykonywania ankiet telefonicznych według stawki 10 zł za jedną ankietę. W umowie ustalono, że w trakcie trwania umowy wykonawca powinien rozproszyc minimum 38 ankiet w ciągu okresu rozliczeniowego wynoszącego jeden miesiąc. Wnioskodawczyni wykonywała umowę o pracę nakładczą w ten sposób, że po otrzymaniu zlecenia od firmy (...) przeprowadzała ankietę, skanowała ją i wysyłała mailem do firmy. Podstawa wymiaru składek z umowy o pracę nakładczą w miesiącach maj, wrzesień, grudzień 2006 r. oraz marzec i czerwiec 2007 r. nie przekroczyła kwoty 380 zł, natomiast w miesiącach marzec, kwiecień, czerwiec, lipiec, sierpień, październik i listopad 2006 r. oraz styczeń, luty, kwiecień, maj, lipiec 2007 r. nie przekroczyła 50 zł.

D: akta ZUS,

- przesłuchanie wnioskodawczyni k. 18,

- zeznania świadka K. G. k. 40

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 pkt 2 i 5 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają osoby fizyczne, które są osobami wykonującymi pracę nakładczą, a także osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność. Zgodnie zaś z treścią art. 9 ust. 2 osoba spełniająca warunki do objęcia obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi z kilku tytułów, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 2 (praca nakładczą), 4-6 (m.in. osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą) jest objęta obowiązkowo ubezpieczeniami z tego tytułu, który powstał najwcześniej. Może ona jednak dobrowolnie, na swój wniosek, być objęta ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi także z pozostałych, wszystkich lub wybranych tytułów lub zmienić tytuł ubezpieczeń.

Nie ma wątpliwości, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych jest uprawniony do badania ważności umów o pracę w celu stwierdzenia objęcia ubezpieczeniem społecznym, a tym samym weryfikacji spełnienia przesłanek nabycia prawa do świadczeń z ubezpieczeń społecznych uzależnionych od występowania tytułu ubezpieczeń. Podważenie umownego stosunku pracy następuje przy użyciu konstrukcji pozorności umowy o pracę, obejścia prawa lub sprzeczności zasadami współżycia społecznego. Zdaniem sądu zawarcie umowy o pracę, nawet wyłącznie w celu skorzystania z prawa do świadczeń ubezpieczeniowych, nie może być kwalifikowane jako sprzeczne z prawem, gdyż jest to legalny cel nawiązywania stosunku pracy, który może wynikać z różnych indywidualnych motywów pracownika – ubezpieczonego.

Generalnie nie może stanowić obejścia prawa dążenie do zmiany sytuacji prawnej przez osobę, która jako prowadząca działalność gospodarczą, zawiera umowę o pracę nakładczą (i ją rzeczywiście wykonuje), co pozwala takiej osobie na zmianę tytułu ubezpieczeń i zmniejszenie obciążeń wobec organu rentowego. Jednak w konkretnych sytuacjach, kiedy rozważa się wszystkie okoliczności związane z zawarciem (i wykonywaniem) takiej umowy – nie może zostać zaakceptowany fakt, iż osoba prowadząca działalność gospodarczą i zawierająca umowę o pracę nakładczą korzysta z uprzywilejowania w zakresie obowiązkowego ubezpieczenia przy spełnieniu mniej niż minimalnych przesłanek wiążących się z taką umową. Szczególnie kiedy, jak w rozpoznawanym przypadku, podstawa wymiaru składek z takiej umowy w przeważającym okresie jej trwania jest tak niska, że składki uiszczane są w symbolicznej wysokości.

W przedmiocie zawierania i wykonywania umowy o pracę nakładczą znajduje zastosowanie rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 31 grudnia 1975r. w sprawie uprawnień pracowniczych osób wykonujących pracę nakładczą (dalej jako rozporządzenie o pracy nakładczej). Podstawę wymiaru składek osób wykonujących pracę nakładczą stanowi przychód w rozumieniu przepisów ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych faktycznie osiągnięty przez ubezpieczonego (art. 18 ust 8 ustawy). Z uwagi na cel ubezpieczeń społecznych oraz zapewnienie w przyszłości prawa do świadczeń należy uznać, że nakładca zobowiązany jest zapewnić wykonawcy, zarówno w umowie jak i faktycznie,

taką ilość pracy, która zapewni osiągnięcie przychodu co najmniej w wysokości 50 % najniższego wynagrodzenia, natomiast wykonawca powinien umowę wykonać zgodnie z jej treścią, co zapewni osiągnięcie przychodu w wysokości wyżej ustalonej.

Należy zgodzić się ze stanowiskiem organu rentowego, że umowa o pracę nakładczą zawarta przez ubezpieczoną zmierzała do obejścia art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych. Tak naprawdę chodziło o drugi tytuł podlegania ubezpieczeniom i opłacanie niższych składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne niż wynikające z prowadzonej jednocześnie działalności gospodarczej – co dało możliwość ograniczenia kosztów działalności. Wnioskodawczyni podczas przesłuchania zasłaniała się niepamięcią - wskazywała, że nie pamięta dlaczego wybrany został do współpracy z firmą (...) ten właśnie rodzaj umowy (o pracę nakładczą), Wybór tego rodzaju kontraktu i jego realizacja w taki sposób, że ubezpieczona osiągała w przeważającym okresie trwania umowy przychody (stanowiące podstawę wymiaru składek) w wysokości nieprzekraczającej 50 zł. nie może odnieść skutku w postaci uznania za skuteczną zmiany tytułu podlegania ubezpieczeniom społecznym przez A. B..

Sąd Okręgowy podziela stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku z dnia 17 kwietnia 2009r. w sprawie I UK 314/08, że zawarcie umowy o pracę nakładczą w celu niepłacenia wyższych składek na ubezpieczenia społeczne z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej stanowi obejście prawa – art. 58 § 1 k.c.

Zasadnie zatem w ocenie Sądu Zakład Ubezpieczeń Społecznych uznał, iż w okolicznościach faktycznych sprawy ubezpieczona nie podlega ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz chorobowemu z tytułu umowy o pracę nakładczą w firmie (...) we wskazanym w decyzji okresie.

Mając na uwadze powyższe, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie wnioskodawczyni.